

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури – 12 клас, 2025р.

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання									
<p>1. Доберіть до тексту заголовок, який відображав би головну думку.</p>	<p>Відлуння минулого: втрата, любов і надія / Спогади, що гриють душу. Або: Щастя і підтримка – в спогадах дитинства. Чи: Сила спогадів.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 2 б.: 2 б. за правильну відповідь, яка відображає головну думку поезії; 1 б. за формулювання, яке частково відбиває головну думку; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі поезії, чи відсутність відповіді.</p>									
<p>2. Сформулюйте і запишіть одним поширеним реченням тему прочитаного уривка.</p>	<p>Темою уривка є спогади Марусі Чурай про загибель батька, про дитинство в щасливій родині, де батьки кохали та поважали один одного, сум про власне кохання.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 3 б.: 2 б. за правильну відповідь, яка розкриває тему поезії; 1 б. за формулювання, яке частково відбиває тему; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі поезії, чи відсутність відповіді. 1 б. за відповідність речень заданій структурі.</p>									
<p>3. Визначте роль художніх засобів у наведеному уривкові. Дайте відповіді окремими реченнями, проаналізувавши три різновиди тропів. Проілюструйте кожен із них прикладами з тексту.</p>	<p>1. Епітети: Розкриваючи спогади Марусі, Ліна Костенко використовує епітети: <i>невільницькі плачі, білий світ, чорний обрій</i>, які допомагають нам яскравіше уявити події і зрозуміти почуття головної героїні.</p> <p>2. Порівняння: Описуючи свою матір, її чарівний голос, авторка влучно використовує порівняння <i>«а голосочок! — чистий, мов кришталь»</i>.</p> <p>3. Антитеза: протиставлення якостей головних героїв: <i>«Веселий був, а я була сумною»</i>, надає гостроти і виразності образам Гриця і Марусі.</p> <p>4. Метафора. Вживаючи метафори <i>«здушили сльози», «болить душа»</i>, поетеса показує глибину переживань, підкреслює значення і важливість материнських порад.</p> <p align="center"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 6 б.: – по 1 б. за кожний правильно дібраний різновид тропів (1 x 3 = 3) + по 1 б. за правильне тлумачення (3 x 1 = 3).</p>									
<p>Установіть відповідність між твором та його автором.</p>	<table border="0"> <tr> <td>1. «Крила»</td> <td align="center">↔</td> <td>Б. Іван Драч</td> </tr> <tr> <td>2. «Собор»</td> <td align="center">↔</td> <td>Г. Олесь Гончар</td> </tr> <tr> <td>3. «Ти зрікся мови рідної»</td> <td align="center">↔</td> <td>Г. Дмитро Павличко</td> </tr> </table>	1. «Крила»	↔	Б. Іван Драч	2. «Собор»	↔	Г. Олесь Гончар	3. «Ти зрікся мови рідної»	↔	Г. Дмитро Павличко	<p>Усього 6 б.: по 1 б за кожну правильну відповідь.</p>
1. «Крила»	↔	Б. Іван Драч									
2. «Собор»	↔	Г. Олесь Гончар									
3. «Ти зрікся мови рідної»	↔	Г. Дмитро Павличко									

	4. «Світлий сонет» ↔ А. Л. Костенко 5. «Дикий ангел» ↔ Д. Олексій Коломієць 6. «Три зозулі з поклоном» ↔ В. Григорій Тютюнник	
5. Зі словом пісня складіть два словосполучення з різним зв'язком слів, вкажіть тип зв'язку.	Чарівна пісня – узгодження Скласти пісню – керування. (Можливі інші варіанти)	Усього 4 б.: по 1 б. за кожне словосполучення (2 б.) + по 1 б. – за правильно визначений тип зв'язку (2б.).
6. У кожній парі словосполучень підкресліть ті, що відповідають літературній нормі.	А. Підводити підсумки. <u>Б. Підбивати підсумки.</u> <u>А. Правильна відповідь.</u> Б. Вірна відповідь. А. Об'єм тексту . <u>Б. Обсяг тексту.</u> А. Задавати питання. <u>Б. Ставити запитання.</u>	Усього 4 б.: по 1 б. за кожну правильну відповідь.
7. Розкрийте значення фразеологізму «наступити на горло власній пісні», введіть його в речення.	Вживається у значенні: «обмежувати себе», «тамувати в собі щось». Петро наступив на горло власній пісні і пішов вчитися не на лікаря, а на юриста, як захотіли батьки. (Можливі інші варіанти)	Усього 2 б.: 1 б. за правильне тлумачення фразеологізму + 1б. – за влучне речення.
8. Складіть і запишіть речення за схемами. Вкажіть тип складних речень.	1. Лунали чудові музичні композиції, однак якість звучання бажала кращого. <i>Складносурядне речення з протиставним сполучником.</i> 2. Не навчать учителі – навчить життя. <i>Безсполучникове складне речення.</i> 3. Співачка вірила: зігріє пісня серце, що люди зрадою і горем застудили. <i>Складне речення з різними видами зв'язку.</i> (Можливі інші варіанти)	Усього – 6 б.: по 1б за кожне правильно складене змістовне речення, + по 1 б. – за правильно визначений тип кожного речення.
9. Відредагуйте речення.	1. Протягом навчання я відвідав понад сто уроків сольного співу. 2. Наступним питанням буде планування позакласного заходу до Дня сім'ї. 3. Зустрічаємося біля театру за десять сьома, тому що о сьомій розпочинається спектакль.	Усього – 6 б.: 2 б.– за кожне правильно відредаговане речення; 1 б. – за частково правильну відповідь; 0 б. – за неправильну відповідь чи її відсутність.
10. Вставте, де потрібно, пропущені	Є прадавні скарби, що намертво лежать у землі, і є живі скарби, що йдуть по землі, ідуть від покоління до покоління, огортаючи глибинним чаром	Усього 10 б.: 10 б. – 0 пом.;

<p><i>розділові знаки.</i></p>	<p>людську душу, <u>д</u>о таких скарбів належить і народна лірична пісня. Погортайте сторінки сивих віків, вчитайтеся в прості і хвилюючі слова пісень <u>д</u>і вам відкриється багато поетичних таємниць, <u>д</u>ви почуєте голоси великих творців, імена яких розгубила історія, і ми навряд чи знайдемо багато сіячів, <u>д</u>чия поетична нива, ставши народною, квітує по всій землі українській. І тільки тоді, крізь тумани часу, <u>д</u>окреслиться схожа на легенду постать творця. До таких славнозвісних постатей і належить народна поетеса Маруся Чурай. Народжена для любові, <u>д</u> вона не знала її радощів і всі свої надії, все своє любляче серце по краплині сточила в неперевершені пісні, що й зараз бентежно озиваються в наших серцях і вражають нас глибиною і щирістю висловленого в них почуття, <u>д</u>чарівністю мелодій.</p> <p style="text-align: right;"><i>(Михайло Стельмах)</i></p>	<p>9 б. – 1 пом.; 8 б. – 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.; 5 б. – 5 пом.; 4 б. – 6 пом.; 3 б. – 7 пом.; 2 б. – 8 пом.; 1 б. – 9 пом.; 0 б. – 10 і більше помилок</p>
<p><i>11. Опираючись на твір Ліни Костенко «Маруся Чурай», підтвердіть чи спростуйте твердження: «Сильного доля веде - слабкого волочить». Відповідь дайте трьома складними реченнями.</i></p>		<p>Усього 7 б.: по 2 б. за кожне речення: 1 б. – за відповідь + 1 б. – за відповідність структури (6 б.). 1 б. – за посилання на твір Л.Костенко.</p>
<p><i>12. Напишіть листа до одного з улюблених героїв твору, який ви вивчали в 12-му класі (8–10 речень), вживши безсполучникове речення та речення з прямою мовою.</i></p>		<p>Усього 11 б.: а) 3 б. – за дотримання структури і особливостей написання листа: наявність привітання, звертання, щирість спілкування, наявність емоційної лексики, слова прощання; 2 б. – за незначні порушення у дотриманні структури листа; 1 б. – значні порушення; 0 б. – невідповідність типу тексту; + б) за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного</p>

		<p>мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення.</p> <p>в) 2 б. – за змістовність тексту листа; 1 б. – незначні недоліки, суперечності в тексті листа; 0 б. – повна невідповідність чи відсутність виконаного завдання;</p> <p>г) 2 б. – за вживання безсполучникового речення та речення з прямою мовою; 1 б. – за вживання одного з визначених речень; 0 б. – за відсутність визначених речень. 1 б.- за відповідність обсягу.</p>
<p>13. Іван Драч відзначив: «А пісня — це душа. З усіх потреб потреба. Лиши пісня в серці ширить межі неба. На крилах сонце сяйво їй лиша. Чим глибша пісня, тим ясніш душа». Розкрийте своє розуміння цього вислову у вигляді твору-роздуму, наведіть</p>		<p>Усього 13 б.: а) за відповідність змісту твору темі: 3 б.– за повну відповідність змісту; 2 б. – за незначні відхилення в змісті від теми; 1 б. – за значні відхилення в змісті; 0 б. – за невідповідність змісту твору; б) за мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність): 3 б. – за мовне багатство і дотримання</p>

<p><i>приклади з літератури. На користь Ваших роздумів наведіть три аргументи (10 -12 речень).</i></p>		<p>основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; в) 3 б. за аргументованість викладу: 3 б.– за наявність трьох аргументів; 2 б. – за наявність двох аргументів; 1 б. – за наявність одного аргументу; 0 б. – відсутність аргументів. г) 2 б. за композиційну стрункість і стильову єдність тексту: 2 б. – за струнку, логічно побудовану композицію і стильову єдність тексту; 1 б. – за часткове порушення композиції і стильової єдності відповіді; 0 б. – за повну відсутність композиційної стрункості і стильової єдності відповіді чи її відсутність. 1б. – за наведений приклад з літератури. 1 б.- за відповідність обсягу.</p>
<p>14. Розкажіть у 5-ти реченнях про календарно-обрядові пісні весняного циклу, розкривши поняття календарно-обрядової творчості українського народу.</p>	<p>Календарно-обрядова творчість – це пісні, ігри, які виконувалися під час календарних свят, які поділяють за циклами відповідно до пори року. Весна – це зародження нового життя, початок важливої праці для селян, тому календарно-обрядова пісенність весняного циклу українців багата і різноманітна. Закликали і зустрічали весну піснями, іграми, обрядовим печивом «жайворонки». Веснянки, гаївки – це переважно дівочі пісні, часто побудовані у формі діалогу, цими піснями закликають весну, радіють її приходу, висловлюють сподівання на її доброту та щедрість, яка дасть потім добрий врожай. «Ой весна, весна – днем красна», «Благослови, мати», «Кривий танець» – це одні з улюблених пісень весняного циклу. <i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 5 б.: 1 б. за кожне речення, яке містить змістовну, розгорнуту відповідь; 0 б. – за недоречну відповідь чи її відсутність.</p>

<p>15. Розкажіть про значення і роль оберегів (вказіть не менше чотирьох) у житті українців.</p> <p>Відповідь оформіть у вигляді 5-ти поширених речень.</p>	<p>Оберіг – це предмет, який оберігає свого власника, відвертає від нього хворобу, біди, негаразди. Наш народ свято вірить у силу оберегів, створює і шанує їх. Найважливішим оберегом для українців є сорочка вишиванка, у візерунках якої вишивальниці, це найчастіше була мати, сестра, дружина, містять добрі сподівання і мрії на вроду, здоров'я, щастя, кохання. Давнім оберегом вважається рушник, у якому в закодованій формі передаються кращі побажання і сподівання вірності і любові. Не можна не згадати про віночки та хустки, великодню писанку, яка є символом життя.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 5 б.: 3б. за вказані три обереги + 1б. – за визначену роль + 1 б.– за відповідність обсягу.</p>
		<p>Примітка: за орфографічну, пунктуаційну грамотність, за граматичне і стилічне оформлення роботи до всіх попередніх балів додається: усього 10 балів: 10 б. –0-1 помилка; 9 б. – якщо допущено 2-3 помилки; 8 б. – якщо допущено 4-5 помилок; 7 б. – якщо допущено 6-7 помилок; 6 б. – якщо допущено 8-9 помилок; 5 б. – якщо допущено 9-10 помилок; 4 б. – якщо допущено 11-12 помилок. Якщо в роботі допущено більше 12 помилок, бали за грамотність не додаються.</p>
		<p>Усього: 100 б.</p>